

77,398 (24,628 християни¹⁾ и 52,770 мохамедани) безъ да се смѣтатъ прѣселенитѣ българи въ Кърджалийска каза.

Ако повѣрваме на административнитѣ статистики за населението въ Родопитѣ на Западна Тракия, то тѣ сж много малко успокоителни досѣжно броя на българитѣ. Споредъ тѣхъ тамъ живѣятъ само около 29,000—30,000 българи християни, които заедно съ своитѣ мохамедански събратя съставятъ крѣглото число 82,000 когато срѣщу тѣхъ има близо 120,000 турци.

За да направимъ отъ Родопитѣ наново силна българска крѣпость въ южния край на нашето отечество, която да господствува надъ Бѣломорската низина и надъ Марицината долина, трѣбва да засилимъ българскиятъ елементъ въ тѣхъ, като се заселятъ тамъ българи отъ други планински краища, и се докара народно съзнание у помацитѣ чрѣзъ училища и цѣлесъобразна пропаганда. Ний ще придобиемъ надмощие надъ Бѣломорската низина и Бѣломорския брѣгъ, когато сме силни въ Родопитѣ, които се издигатъ величествено надъ тѣхъ. Само когато се сгъсти българското население въ Родопитѣ, можемъ да бждемъ сигурни, че българскиятъ елементъ въ Бѣломорската низина, въ долината на Марица и край брѣга на Бѣло море, ще се засили и подкрѣпя чрѣзъ нови струи отъ пѣргави и прѣдприемчиви прѣселенци отъ планината.

Въ Родопитѣ на Западна Тракия трѣбва да се прокаратъ добри пѣтища, най-добрѣ тѣснолинейни

¹⁾ Кѣмъ това число за пълнота би могле да отнесемъ и броятъ на българитѣ християни отъ оная частъ на Свиленградска околия, която лежи на западъ отъ Марица и спада въ границитѣ на Българското царство — крѣгло 4,000.